

ÅRSPLAN CASA DEI BAMBINI

CASA DEI BAMBINI MONTESSORIBARNEHAGE | Huldreveien 28, 0781 Oslo | Godkjent av SU:
25.1.2024

Innholdsfortegnelse

Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene	- 2 -
1.Om barnehagen	- 3 -
<i>Montessoripedagogikken.....</i>	<i>- 4 -</i>
<i>Utviklingstrinnene.....</i>	<i>- 4 -</i>
<i>Arrangementer og aktiviteter .....</i>	<i>- 6 -</i>
2.Tilvenning	- 8 -
3.Vennskap og fellesskap.....	- 9 -
4.Lek	- 10 -
5.Læring.....	- 11 -
6.Kommunikasjon og språk.....	- 12 -
7.Digital praksis	- 13 -
8.Omsorg.....	- 14 -
9.Medvirkning	- 15 -
11.Danning	- 18 -
12.Bærekraftig utvikling	- 19 -
13.Planlegging, vurdering og dokumentasjon	- 20 -
14.Samarbeid mellom hjem og barnehage.....	- 21 -
15. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.....	- 22 -

Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset hvert enkelt barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå Oslo kommunes felles målsetninger for barnehagene:

- Barnehagebarn skal ha et trygt og inkluderende læringsmiljø, fritt for mobbing.
- Barnehagebarn skal møte ansatte med høy kompetanse og tid til å følge opp hvert enkelt barn.
- Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring.
- Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter, og være godt forberedt til skolestart.

1.Om barnehagen

På toppen av Vettakollen i lyse lokaler med blikk over Oslofjorden finner du Casa dei Bambini Montessoribarnehage. Med umiddelbar nærhet til skog og mark har barnehagen en unik mulighet til lek og utfoldelse i friluft. Casa dei Bambini er en én-avdelings barnehage med 22 barn i alderen fra 2 til 6 år.

Som en montessoribarnehage følger vi Dr. Maria Montessoris pedagogiske prinsipper. Fokuset er plassert på barna som individer som utvikler seg i eget tempo. De ansatte skal tilrettelegge for barnas individuelle utvikling ved å observere dets behov og systematisk presentere det pedagogiske materialet deretter.

Vi er et lite samfunn hvor barn og voksne må respektere og lytte til hverandre. Samarbeid om å ta vare på både innemiljøet og utemiljøet er viktig. Vi har alle et ansvar for å ta vare på barnehagen. I hagen sår vi blomster og grønnsaker, luker og steller. Prosessen fra å dyrke et frø, se det spire og gro, til vi til slutt høster og spiser maten er spennende og læringsrikt. I Casa dei Bambini er vi opptatt av miljøet og jobber daglig med bærekraftig utvikling i barnas hverdag. Vi jobber med å bevisstgjøre barna ved at våre handlinger påvirker neste generasjon. Vi kildesorterer og komposterer ved bruk av Bokashi kompostering. Vi har egne kompostsystemer som barna er med på å bruke. Vi bruker jorden vi får gjennom komposteringen til dyrking av planter og vekster i hagen vår. På den måten er barna med på hele prosessen fra «jord til bord».

Casa dei Bambini Montessoribarnehage er tilknyttet Oslo Montessoriskole. Skolen og barnehagen er i samme bygg og barnehagen har tilgang til skolens uteområde. Casa dei Bambini følger Oslo Montessoriskoles ferier og fridager, men holder åpent deler av høst- og vinterferien. Barnehagen er feriestengt 5 uker om sommeren.

Barnehagen er en del av det livslange læringsløpet, der omsorg, lek og læring bygger på et helhetlig læringssyn. Barnehagen skal skape gode læringsprosesser med utgangspunkt i hvert enkelt barns potensial for utvikling og læring, uansett hvilken bakgrunn barnet har.

Styringsdokumenter som Rammepåplanen for barnehage og Lov om barnehage skaper grunnlag for det pedagogiske arbeidet vårt. I tillegg følger barnehagen Pedagogisk fagplan for Montessoribarnehagen som er utarbeidet av Montessori Norge.

Montessoripedagogikken

Montessoripedagogikken ble utviklet av den italienske legen Maria Montessori (1870 – 1952). Hun startet arbeidet sitt med barn med nedsatt funksjon. Ved hjelp av tilrettelegging og rett stimuli fikk barna mulighet til å oppnå mer. På bakgrunn av observasjoner utviklet hun læringsmateriell som hun perfektionerte og utviklet gjennom hele sitt liv.

Følg barnet: Montessoripedagogikken bygger på respekt for barnet og hva de kan utrette med riktig stimulering og støtte. Barnet får gjøre det i sitt tempo og personalet tilrettelegger for hvert enkelt barn basert på observasjoner. Observasjonene viser hvor barnet er i sin utvikling og hvilke stimuli de trenger for å gå videre. I tillegg legges det stor vekt på at barnet skal utvikle sin sosiale kompetanse, samhold og samarbeid i barnegruppen med støtte og veiledning av personalet.

Frihet til å velge: Begrepet frihet står sentralt i montessoripedagogikken. For å kunne utvikle en indre selvdisciplin og evnen til dyp konsentrasjon er det nødvendig at barnet gis frihet. Denne friheten gis til barnet innenfor klare rammer i et nøye forberedt læringsmiljø. I barnehagen kan de aktivt medvirke til egen utvikling, danning og læring. Friheten må ikke forstås som friheten fra noe, men til meningsfulle aktiviteter, utvikling og vekst.

Utviklingstrinnene

De fire utviklingstrinnene er Maria Montessoris teori om helhetlig utvikling av mennesket. Utviklingstrinnene består av 2 trinn som tilhører barndommen 0-6 år og 6-12 år, og 2 trinn som tilhører forberedelsene til voksenlivet, 12-18 og 18-24 år.

Det første utviklingstrinnet fra 0-6 år, er det det absorberende sinn som er stadiets kraft. Maria Montessori fokuserte på at oppbyggingen av det menneskelige sinn er en aktiv prosess. Vi absorberer inntrykk som sorteres i vårt sinn. Det er slik utviklingen av bevisstheten skjer.

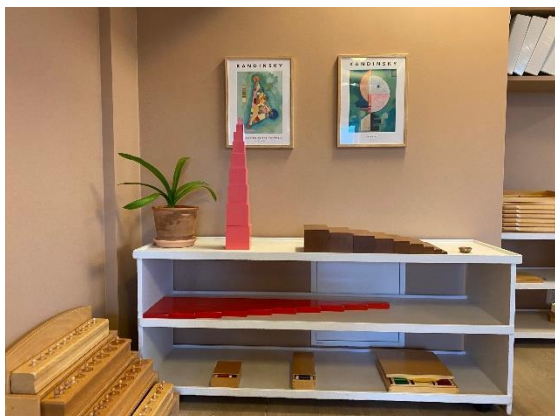
Absorberende sinn: Barnet tilegner seg kunnskap gjennom sine omgivelser uanstrengt og ukritisk. Det starter allerede fra fødselen og avtar når barnet er rundt 6 år.

Barnas læringsprosess er ikke bevisst og planlagt, men er noe som skjer mens barnet lever sitt liv og er omgitt av andre mennesker. Den viktige læringen skjer i forbindelse mellom individet og omgivelsene. Barnets hjerne fungerer som en svamp som trekker til seg kunnskap. Denne prosessen pågår naturlig mens barnet leker, utforsker, sover eller arbeider.

Sensitive perioder: For å avgrense inntrykkene som kommer gjennom det absorberende sinn, mente Maria Montessori at barna har perioder hvor interesse og nysgjerrighet er fokusert på spesielle områder.

Med tanke på barnets absorberende sinn og de sensitive periodene, er personalets oppgave å skape et miljø som inspirerer til læring og utvikling. Et miljø som ikke setter noen begrensninger for barnets potensiale. Miljøet skal være estetisk, tilpasset barnets alder, fremme selvstendighet og være harmonisk preget av likeverd og respekt.

Arrangementer og aktiviteter

Barnas musikkteater

Barnehagen er medlem av Barnas musikkteater. Et medlemskap i Barnas Musikkteater inneholder et rikt og mangfoldig kulturtilbud til barnehagen gjennom et helt år. Medlemskapet er for barnehager som ønsker å satse på kulturopplevelser for barna, og samtidig få inspirasjon til hvordan de voksne kan implementere musikalsk og kreativ lek med barna i hverdagen. Som medlem får vi tilbud om to forestillinger i løpet av barnehageåret, en gang om høsten og en gang på våren.

Skiskole

Casa dei Bambini tilbyr skiskole i regi av Skimore Oslo skiskole, for 4 og 5 åringer. Skikurset er et 5 ukers tilbud (5*75 min). Dette medfører ekstra kostnader for foresatte som ønsker å melde barna på skiskolen. Påmelding og betaling for skikurs skjer direkte til Skimore Oslo skiskole. Det er 2 ansatte som deltar på

skikurset, i tillegg til flere skiinstruktører. Barna som deltar på skikurset blir kjørt i buss frem og tilbake fra barnehagen.

Forut

Casa dei Bambini deltar årlig i FORUT barneaksjon. FORUT Barneaksjon fokuserer på å gi barn i Norge verdifull læring og gode opplevelser gjennom praktisk solidaritetshandlinger og tilrettelagt pedagogisk materiell.

Vi tror at barn har et iboende ønske om å hjelpe andre. En viktig del av Barneaksjonen er at barn i Norge gjør en innsats for å skaffe midler til prosjekter for barn i andre land. Vi arrangerer derfor årlig en kunstutstilling til inntekt for FORUT Barneaksjon.

Dugnad

Casa dei Bambini inviterer foresatte til dugnad sammen med barna, èn gang i året, på våren.

Barnehagen serverer suppe på dugnaden.

Avslutningsmiddag for skolestarterne

Førskolebarna inviterer sine foreldre til en 3 retters middag i barnehagen, etter stengetid i juni. Det er en «Graduation» middag, hvor barna utarbeider meny, dekker på bord, lager bordkort og mye mer. Det er barna som står for hele arrangementet sammen med personalet. En høytidelig og fin avslutning på barnas barnehagetid.

Sommeravslutning

På slutten av barnehageåret har vi en felles sommeravslutning hvor barna kan invitere foreldre, søsken og andre familiemedlemmer. Hver familie tar med seg en rett til et felles måltid i barnehagen.

Barna fremfører sanger og viser frem årets selvlagde batik t-skjorte.

2. Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna får en trygg og god start i barnehagen. Se «Oslostandard for tilvenning i barnehagen».

Våre tiltak

- Besøksdag for nye barn og foresatte i juni med informasjonsutveksling og forventnings-avklaring, samt tilbud om individuelle samtaler/besøk.
- Bli kjent samtale: Kort samtale etter ca. 2 uker der vi oppsummerer den første tiden, og tar opp felles forventninger til videre samarbeid. Foresatte forteller om vaner/rutiner og lignende barnet har og andre eventuelle ting barnehagen bør vite om.
- Opplæring av ansatte: sikre at personalet har kompetanse om pedagogikken, tilvenning og en anerkjennende væremåte. Interne kurs, veiledning og oppdatering på faglitteratur.
- Denne første tiden som vi kaller tilvenning vil vi bruke til å bli bedre kjent med barnet og de foresatte.
- Tilvenning for hvert enkelt barn er forskjellig. Noen bruker kort tid, andre må ha lengre tid for å etablere trygghet på et nytt sted. Det kan ta tid for barna å venne seg til et nytt miljø, nye rutiner og nye mennesker (både store og små).

3.Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap.

Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.

Barnehagen skal fremme likestilling og motvirke alle former for diskriminering.

Våre tiltak

Vi har aktiviteter innenfor harmoni og høflighet, en betegnelse som innebærer å støtte og veilede barns sosiale og moralske utvikling og det å oppføre seg på en måte som ivaretar seg selv og de rundt en. Her lærer de kulturelle normer og regler som bidrar til å skape en harmonisk barnegruppe. Dette innebærer blant annet hvordan man ser at andre trenger hjelp, hvordan man snakker til hverandre og hvordan man inviterer andre med i en aktivitet.

- Voksne i barnehagen har et bevisst forhold til det å motvirke alle former for diskriminering ved å reflektere over egne holdninger og væremåte, slik at barna opplever barnehagen som en likestilt arena med fravær av kjønntypiske normer, kommentarer og materiell.
- De voksne møter barna som et unikt individ med utgangspunkt i deres forskjeller og behov. På den måten absorberer barna hvordan hvert individ skal behandles med respekt.
- Gjennom materiellet stimulerer vi til samhold og fellesskap, der barna kan utvikle sine sosiale ferdigheter og respektere hverandre, og deres arbeid.
- De voksne skal støtte barna i konflikter og hjelpe dem til å finne løsninger, samt sette ord på situasjonene og reflektere sammen med barna i smågrupper.
- Respekt og kunnskap for andre kulturer gjennom prosjektarbeid, samlingsstund og montessorimateriell.

4.Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal ha et fysisk miljø som støtter barnas utvikling og sosiale, samt språklige samhandling.

Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende miljø der alle barna kan oppleve glede og engasjement gjennom lek.

Våre tiltak

- I en montessoribarnehage er man opptatt av tilrettelegging av det fysiske miljøet, og at barn skal ha leker og materiell tilgjengelig for bruk når de ønsker det. Alt materiell står i barnas høyde og er derfor tilgjengelig til enhver tid, slik at de velger aktiviteter ut fra interesseområde som gleder og engasjerer.
- Lek og arbeid er på mange måter to sider av samme sak: det er lystbetont, selvvalgt og stimulerer til ytterligere aktivitet og fører til stor konsentrasjon hos barnet.
- Vi tilrettelegger for at barna har muligheten til å utforske og eksperimentere med virkelighetsnære gjenstander gjennom lek.
- Vi tilrettelegger for ulike typer lek. En variasjon av leker gir barna en arena der de utvikler og erfarer sosial kompetanse og får mulighet til å bearbeide egne følelser og opplevelser.
- Personalet er aktiv tilstedeværende i leken for å veilede og sikre at hvert enkelt barn inkluderes.

5.Læring

Barna skal oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.

Barnehagen skal sørge for utvikling og progresjon innenfor alle fagområdene i rammeplanen.

Barnehagen skal støtte og berike barnas initiativ og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner.

Våre tiltak

- Voksne skal legge til rette for et rikholdig miljø og aktivitetstilbud, slik at barnet kan utnytte sitt potensial.
- Det forberedte læringsmiljøet skal være bygget på barnets absorberende sinn og sensitive periode. Det skal være rikholdig, preget av orden og aktivitetene skal ha rotfeste i den virkelige verden.
- Miljøet og montessorimateriellet fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst, og stimulerer ulike læringsområder- eks; språk, matematikk, geografi, sensorisk og praktisk liv.
- Gi barna erfaringer og anledning til å lære ferdigheter, for å kunne være mest mulig selvstendig og aktiv. Eks: barnet kan kle på seg selv og ta vare på barnehagens miljø og har muligheten til å fordype seg i sine interesser gjennom materiellet og prosjekter.
- Gjennom systematisk observasjon og loggføring jobber vi med hvert enkelt barn sin utvikling og progresjon innenfor de ulike fagområdene som praktisk hverdagsliv, harmoni og høflighet, sensorisk, språk, matematikk, kunst og kultur og forming.
- Gjennom observasjoner legger de voksne merke til barnets interesseområde og presenterer materiell ut fra dette. Presentasjonen blir tilpasset det enkelte barnets behov, og materiellet gir barnet utfordringer som det gjennom selvstendig arbeid og videre utforskning vil mestre ved å opparbeide seg ny kunnskap og ferdighet. Denne mestringen bidrar til at barnet opparbeider seg tiltro til egne evner.

6. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal støtte barns bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger og følelser.

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.

Barnehagen skal fange opp og støtte barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling. Se «Oslostandard for et inkluderende leke- og språkmiljø».

Våre tiltak

- De ansatte skal være gode språklige forbilder. Vi benytter et rolig, høflig språk når vi snakker til både voksne og barn. Barna skal møte lyttende og anerkjennende voksne. Ansatte må være kjent med innholdet i Oslostandaren.
- Hverdagen er full av muligheter til å utforske språket sammen med barna. De ansatte skal sette ord på ting, gjøremål og begreper, og hjelpe barna å uttrykke egne tanker og følelser. Språket skal være tilpasset barnas alder og språklige nivå.
- Montessorimateriellet gir muligheter til å erfare språk både muntlig og skriftlig. Som montessoribarnehage har vi eget språkmateriell utviklet for å støtte barnets språkutvikling.
- Personalet presenterer montessorimateriell for barna, slik at de selv skal kunne ta selvstendige og aktive valg som fremmer deres nysgjerrighet og utvikling.
- I montessoripedagogikken jobbes det med at nye ord og begreper kan læres gjennom en trestegsleksjon: Steg 1; presentasjon av de nye ordene ved hjelp av materiell. Steg 2; repetisjon, den voksne repeterer ordene mens barnet føler, flytter eller ser på materiellet. Steg 3; gjenkjennelse, barnet blir spurt om det husker ordene.
- Bøker og annet språkmateriell er tilgjengelig slik at barna selv kan hente det de ønsker.
- Sang og musikk, rim og regler har verdi i seg selv, men er også en viktig del av det språkstimulerende arbeidet. Barna skal daglig få mulighet til å oppleve og ta del i musikalske stunder både i og utenfor planlagte aktiviteter.
- Barn med annet morsmål enn norsk skal oppleve at førstespråket er likeverdig. Språk er en viktig del av forholdet mellom barn og foreldre, og barnehagen må ta hensyn til dette. Barnets morsmål skal om mulig brukes som støtte ved læring av norsk.
- I barnehagen skal barna oppleve at språk er både nyttig, gledelig, morsomt og mangfoldig.

7. Digital praksis

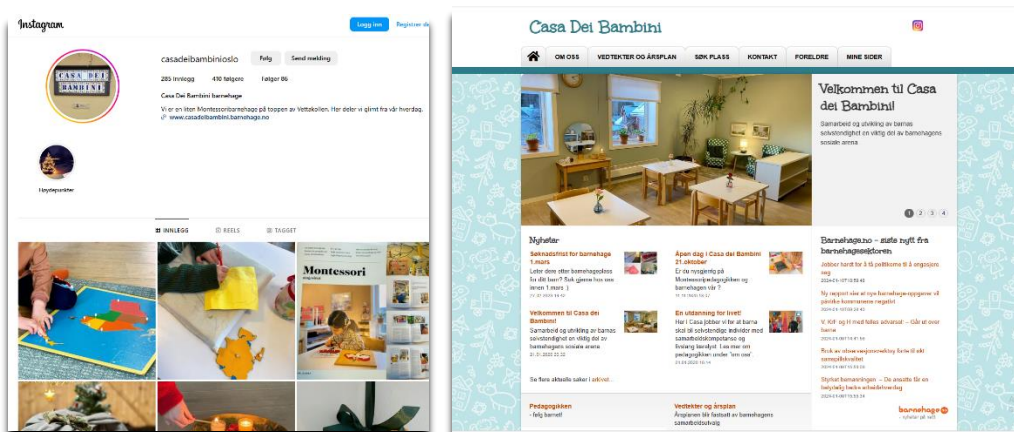
Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy og teknologi i lek, læring og kreative prosesser.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Barnehagens ansatte skal utøve god digital dømmekraft i samarbeid med foresatte.

Våre tiltak

- Barnehagen har både ett nettbrett og smarttelefon. Barna kan være med å ta bilder, og å legge det ut på Kidplan. Barnehagen har også en hjemmeside (<https://casadeibambini.barnehage.no>) en Instagram-profil (casadeibambinioslo) som brukes for å dele barnehagens arbeid. Bilder av barna blir aldri lagt ut uten tillatelse fra foreldre.
- Barns arbeid med digitale verktøy skal være begrunnet pedagogisk. De ansatte skal ha kunnskap nok til å vurdere bruken av en digital aktivitet før den gjennomføres.
- Nettbrettet kan også i enkelte tilfeller brukes som oppslagsverk for å søke informasjon.
- Vi er derimot bevisste på at nettbrett ikke skal få for stor plass i hverdagen til barna fordi vi føler vi har så mye annet å tilby barna.

8.Omsorg

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan knytte seg til personalet og til hverandre.

I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal forebygge og avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Se «Oslostandard for samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og barneverntjenesten».

Våre tiltak

- Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan knytte seg til personalet og til hverandre. Barna skal bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.
- Som en naturlig del av montessoripedagogikken får barna jevnlig 1:1 presentasjoner av voksne. På denne måten sikres det at hvert enkelt barn blir sett og fulgt opp.
- Personalet skal ha en særlig kompetanse om tilknytnings teori og praksis, og hvordan de selv blir en «trygg base».
- Barnehagen har intern opplæring slik at personalet utvikler sin egen relasjonskompetanse, legger til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.
- Personalet utøver anerkjennende væremåte og tolker behov, adferd, språk (gråt og kropps-språk) og intensjoner. Aldersblandede grupper og smågrupper som samsvarer med utviklingstrinnene legger til rette for optimal sosial, emosjonell og kognitiv læring, hvor behov for ro og hvile blir ivaretatt.
- Personalet får opplæring i hvordan forebygge og avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Som offentlig ansatte har vi meldeplikt til barnevernstjenesten ved mistanke.

9. Medvirkning

Barn skal delta i demokratiske prosesser og ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnas medvirkning må tilpasses individuelle forutsetninger og behov.

Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Våre tiltak

Et av grunnprinsippene i montessoripedagogikken er frihet under ansvar. Barnet utvikler sine evner til å bli praktisk og intellektuelt selvstendig gjennom å lære ferdigheter og få mulighet til å ta valg. Barna får anledning til å ta ansvar for den friheten som passer seg for den gjeldende aldersgruppen og innenfor tydelige grenser. Friheten som blir gitt er en respons på barnets utviklingsbehov der det er de voksnes oppgave å begrense valgfriheten ut fra barnets utviklingsnivå. Denne friheten innebærer:

Valgfrihet: Barnet velger selv hva det vil jobbe med, når og hvor lenge det vil jobbe og med hvem. Alt materiell er derfor tilgjengelig for barnet til enhver tid ved å stå på hyller som er tilpasset barnegruppens høyde.

Frihet til å repetere: Barnet står fritt til å gjenta en aktivitet så lenge det ønsker.

Frihet til å arbeide: Det forberedte miljøet skal inneholde det nødvendige utstyret og materiellet barnet trenger for å ha friheten til å utføre aktiviteter som oppleves meningsfullt.

Frihet til å kommunisere: Barna skal gjennom hele barnehagedagen oppleve at det står fritt til å kommunisere og snakke med hverandre. Dette er naturlig integrert i hverdagen for å utvikle deres språk og kommunikasjonsevne.

Frihet innebærer altså ikke i første omgang frihet fra noe, men frihet til noe, nemlig arbeid, utvikling og vekst. Barnet får frihet til å handle innenfor klare grenser i et nøye forberedt miljø. Det settes faste grenser mot destruktive og asosiale handlinger. Ingens frihet får gå utover en annens frihet eller ting i omgivelsene.

- Vi ser på begrepet medvirkning som sterkt knyttet til selvstendighet og legger til rette for at barna har oppgaver de mestrer eller kan mestre. Dette gjelder hverdagslige ting som å kle på seg selv når vi går ut, eller å hjelpe til med forberedelse og gjennomføring av arrangementer.
- Ved å observere barns sensitive perioder skal personalet tilby et rikt miljø som appellerer til barnets nysgjerrighet.

- Vi gjennomfører samlingsstund hvor barna får komme med sine meninger, der vi sammen undrer oss over ulike tema, og deres innspill blir brukt til videre planlegging og gjennomføring av aktiviteter hvor det passer.
- Barna skal få delta i barnehagens dagligdagse rutiner og aktiviteter. Vi lytter blant annet til deres innspill om matretter og inviterer barna til å delta i matlagningsprosessen.
- Barna får erfaring med demokrati gjennom f.eks prosjektarbeid, samfunnet vi lever i, turmål, matlaging og planlegging.

10.Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede, og følelse av egenverd.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Våre tiltak

- Personalet skal legge til rette for at hvert barn får en trygg tilknytning i barnehagen.
- Voksne speiler og responderer på barns glede og entusiasme.
- Barna får lov til å bli kjent med hele sitt følelsesregister med god støtte og veiledning fra oss voksne
- Maria Montessori forsto at følelsen av å mestre er viktigere for læring og danning enn belønning og straff. De voksne skal på grunnlag av observasjoner, passe på at alle barn får tilgang til aktiviteter og materiell som kan skape mestringsfølelse. De forskjellige montessoriaktivitetene bygger på hverandre, så det vil alltid være muligheter for å finne noe nytt og utfordrende.
- Vi har utetid hver dag i barnehagen. Uteområdet har flere lekeapparater som innbyr til utfordringer av forskjellige grader. I tillegg bruker vi også skolens uteområde.
- Barna drar ukentlig på tur. Flesteparten av turene er i naturomgivelser med rikelige muligheter for fysisk lek. Turgruppene inndeles etter alder slik at turene kan tilpasses barnas nivå og interesser.
- Barna tar del i matlagingsaktiviteter hvor de får førstehåndserfaring med hvordan mat tilberedes og om matens opprinnelse.
- Barnehagen er opptatt av et sunt og bærekraftig kosthold. Vi handler inn økologisk så langt det lar seg gjøre, og tilbyr næringsrike måltider 3 ganger i uken.
- Vi tilbyr et varierende kosthold fra ulike verdensdelar og implementerer matlaging og måltidsituasjoner inn i vårt daglige pedagogiske arbeid.
- Vi tilpasser kostholdet i forhold til dokumenterte allergier, intoleranse og religiøse årsaker. Vi tilpasser ikke tilbudet vårt ut ifra ulike livsstilsdietter.

11.Danning

Barnehagen skal legge til rette for at barna utvikler kritisk tenkning og etisk dømmekraft.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Våre tiltak

- En av grunnpilarene i montessoripedagogikken er at barnet skal føle trygghet i seg selv og se seg selv som en del av samfunnet det lever i. Vi har stort fokus på å lære det enkelte barn gode verdier og holdninger. Dette gjør vi ved å være positive forbilder for barna og behandler barn, voksne og miljøet med respekt.
- I montessoripedagogikken tar barna en aktiv del i sin egen utdanning. Materiellet er skapt i den hensikt at lek, arbeid og utforskning vil gi lærerike erfaringer. Slik er barnet selv hoveddeltager i sin utvikling av å forstå verden. Det blir derfor viktigere for personalet å vise og veilede fremfor å forelese.
- Det forberedte miljøet legger til rette for at barnet kan leke og lære konsentrert. Observasjon av barnegruppen og det enkelte barn ligger til grunn for forberedelsen.
- For å bygge opp under barns selvstendighet, blir barna inkludert i daglige praktiske gjøremål. Det kan være å vaske gulv, å dekke og rydde av bordet, å rake løv eller kildesortere søppel. Slik blir barnet en medspiller i å opprettholde en hyggelig og estetisk barnehage.
- De ansatte må være bevisst sitt ansvar som etiske rollemodeller. De skal oppføre seg respektfullt ovenfor alle barn, foresatte og kolleger. Barnas følelser skal anerkjennes, både de gode og de vonde. I konflikter skal fokuset være på å komme frem til en rettferdig løsning. Barn som er modne nok, får selv ta del i slike forhandlinger for å få verdifulle sosiale erfaringer.
- Barn blir oppfordret til å ta vare på seg selv, hverandre og miljøet.

12. Bærekraftig utvikling

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Våre tiltak

- Barnehagen gir næring til barnets oppdagelse av gjensidig avhengighet i verden, både i nåtid, fortid og fremtid.
- Gjennom montessoripedagogikkens fredsutdanning får barna kunnskap om miljø og utvikling, med fokus på vår sårbare verden og på bærekraftig utvikling. Dette inkluderer kunnskap om hvordan levende og ikke-levende elementer er forbundet med hverandre.
- Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, årstidsvariasjoner, gjennom utelivet i hagen, turer i naturen og ved å arbeide med materiell som biologi og geografi.
- Barnehagen deltar på Rusken-aksjon hvert år, og samler søppel i nærområdet.
- Barna deltar på årlig dugnad sammen med foreldrene sine. På dugnad deltar barna aktivt med ulike reparasjoner, vedlikehold og forbedringer.
- Barnehagen arbeider aktivt med kildesortering og tar miljøbevisste valg i forhold til både gjenbruk og forbruk.

13. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.

Våre tiltak

- Casa dei Bambini er en pedagogisk virksomhet der målet er å planlegge og vurdere det pedagogiske arbeidet slik at vi til enhver tid legger til rette for at tilbudet er i tråd med barnehageloven, rammeplanen og montessoripedagogikken. Arbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er delaktige i og tar utgangspunktet i observasjoner, kartlegging, forskning, erfaringer og informasjon fra foresatte.
- Montessoripedagoger planlegger, gjennomfører og dokumenterer barnas presentasjoner. Dette gjøres på bakgrunn av observasjon av barnet, dets interesser, sensitive perioder og behov.
- Veiledning av personalet og interne kurs settes opp igjennom året for å sikre at alle ansatte har tilstrekkelig kunnskap til å kunne utøve sine arbeidsoppgaver på en god måte.
- Personalet opplæres i bruk av didaktisk planlegging for å sikre at lærings situasjonene som blir utført er basert på meningsfulle mål.
- Personalet har til sammen 5 plandager i året som fordeles ut over året etter hvor det er mest hensiktsmessig for barnehageåret og foreldrene. Utover disse 5 plandagene har de ansatte ett personalmøte i måneden på ettermiddagen etter barnehagens åpningstid.
- På møtene evaluerer personalet blant annet ulike arrangementer og prosjekter som er gjennomført og tar med oss de erfaringene videre til fremtidige opplegg. Vi arbeider også kontinuerlig med HMS-rutiner, gjennomfører risikovurderinger og går igjennom rutiner for å oppdatere oss og årshjulet vi jobber etter.
- Barnehagen bruker Kidplan som for å dokumentere arbeidet gjennom bilder. Foreldrene får også et ukentlig fredagsbrev med bilder og tekst for å informere om ukens hendelser og arbeid.

14.Samarbeid mellom hjem og barnehage

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling" jf. barnehageloven § 1.

Våre tiltak

- Samarbeidet mellom hjem og barnehage skal alltid ha barnets beste som mål. Vi ønsker sammen med foresatte å skape et mangfoldig miljø og engasjerte foresatte som bidrar til felleskapet som fostrer toleranse og samarbeid.
- Barnehagen avholder en utviklingssamtale i løpet av året, ved behov; flere. Her deles observasjoner om barnets utvikling og hva begge parter skal gjøre for å fremme barnet (se også tilvenning).
- I tillegg er den daglige kontakten ved velkomst og avskjed viktig for å utveksle informasjon.
- Gjennom foreldremøter informerer barnehagen om pedagogikken, og planer som barnehagen har for det kommende året.
- Barnehagen bruker KIDPLAN som en kommunikasjonsplattform med foreldrene. Her legges det blant annet ut nyttig informasjon på tavlen, bilder fra hverdagen, ukeplan og arrangementer.
- Barnehagens samarbeidsutvalg (SU) er et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ. Her tas det opp saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet, og for samarbeidet med foreldrene.
- I løpet av året arrangerer barnehagen ulike arrangementer hvor foresatte blir invitert (se punkt 1 side 5).
- Foresatte er velkomne til å observere for å få et innblikk i barnas liv på avdelingen.
- Brukerundersøkelse i regi av UDIR gjennomføres en gang i året. Her kan foresatte si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom barnehage og hjem.

15. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Se «Oslostandard samarbeid og sammenheng mellom skole og barnehage».

Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg kunnskap, ferdigheter og erfaringer som gir dem et godt grunnlag for å begynne på skolen.

Våre tiltak

- Barnehagen har et tett samarbeid med Oslo Montessoriskole. Barna blir kjent med skolen, ansatte og andre barn før skolestart.
- Vi bruker skolens fasiliteter som skolegård, lavvoen og gymsal.
- Ved å følge progresjonen i montessorimateriellet vil barna lære seg ferdigheter som er viktig for skolegang.
- Barna som begynner på Oslo Montessoriskole har egne besøksdager på skolen.
- I løpet av april har vi samtale med foresatte om overgangen.
- Samtale med barna om overgangen til skole.
- For å sikre at skolen vet mest mulig om barnet og dermed kan tilrettelegge for en trygg oppstart har vi et møte med ledelsen på Oslo Montessoriskole, i mai. Barnehagen innhenter tillatelse fra foresatte for å kunne dele informasjonen.
- Hvis det er barn som begynner på andre skoler, tar vi kontakt med aktuell skole ved behov.

